

parski napad, skočil je z voza in zbežal k sosedu Lavrihi. Ko je napadalec videl, da hiti Gabrijelu na pomoč moški, je zbežal praznih rok.

Izpred sodišča

Po več letih pojasnjen zločin in obsodba krivcev. Oktobra 1933 je prišel v Pernice nad Muto iz Avstrije posestnik Avgust Perhtold. Pri nas je hotel kupiti vole in jih iztihatapiti. V Pernicah je naletel na soseda Ferdinanda Dularja. Oba sta se podala v perniško krčmo Štruc, kjer sta prenočila in pozvedovala, kdo bi imel vole na prodaj. Gostilničarjev sin Kristijan Štruc je peljal Avstrijca do Sp. Viženge k posestniku Fr. Uršniku, ki je bil pripravljen na prodajo volov za 460 avstrijskih šilingov. Perhtold je imel s seboj samo 390 šilingov in si je izposodil primanjkljaj pri znancu na Muti. Kupljene vole so odgnali na Pernice, jih spravili v hlev pri Strucovih in naslednjo noč so jih hoteli pretihatapiti v Avstrijo. Krčmarjev sin Kristijan Štruc je pregovoril domačega hlapca Karla Salcmana, da bi naj na meji s samokresom v roki nastopil kot graničar, oddal par strelcov, ki bodo prepodili tihatapca in voli bodo ostali Štrucu. Vole je pomagal gnati proti meji Kristijan Štruc. Hlapec je dobro igral vlogo obmejnega stražarja in Avstrijca sta bila zadovoljna, da sta ušla preko meje. Vole sta Štruc in Salcman odgnala v Pernice in od tam k Salcmanovemu bratu na Kozji vrh in ta jih je prodal. Hlapec Salcman je dobil 100 din nagrade in ponošen suknjič. Radi vedno bolj pekoče vesti je lani januarja hlapec priznal prijatelju o razbojniškem napadu. Vso zadevo je zadnje dni obravnaval mariborski kazenski senat. 28 letni Karel Salcman je bil obsojen na 18 mesecev, Kristijan Štruc na dve leti in Franc Štruc na tri mesece strogega zapora in 600 din.

Na dosmrtno ječo obsojenega niso mogli več obsoditi. Pred mariborskimi sodniki je dajal 28. januarja odgovor roparski mo-

rilec Karel Štern s Pobrežja pri Mariboru. Štern je umoril in oropal pred poldrugim letom s pomočjo Kolerja in Belaka upokojenega financarja Strajnsaka na Pobrežju. Radi roparskega umora je bil obsojen na dosmrtno ječo. Zgoraj omenjenega dne ga je klicalo sodišče na odgovor radi tatvine 3000 din, katero je zagrešil pred krvavim dejanjem v družbi nekega mladotletnika v tekstilni tvornici. Štern je priznal očitano dejanje. Ker je že prejel najvišjo kazen, ga za ta primer niso mogli obsoditi. Njegov soobtoženi krivec je bil obsojen na šest mesecev zapora, pogojno na dve leti.

31 let je star in na 31 letno robijo obsojen. Jožef Urbanč, 31 letni posestnikov sin iz Mrtvic pri Krškem, je bil obsojen na 25 let robije in je prestajal kazen v kaznilnici v Nišu. Po pobegu iz kaznilnice je bil 45 dni na svobodi in je med tem časom zakrivil tele zločine: 22. oktobra je vlomil pri posestniku Antonu Žabkarju v Križišču in mu ukradel tri suknjiče, žametaste hlače in klobuk v vrednosti 520 din, v noči na 24. oktober je vlomil pri posestniku Janezu Kosovanu v Jelšah in mu odnesel 27 tisoč dinarjev gotovine, njegovi hčerki 50 din in sinu Vinku uro z verižico, vredno 300 din; 5. novembra je na svojem domu napadel z nožem brata Franceta in njegovo ženo Ano, ju precej poškodoval in napravil v hiši z razbijanjem 3000 din škode. Radi naštetih zločinov je bil te dni Urbanč v Novem mestu obsojen na ponovnih šest let. Sedaj znaša njegova kazen 31 let in ravno toliko je izprijenec star.

Slovenska Kraljina

Sv. Sebeščan. Dosedaj so darovali v denarju za naš Prosvetni dom sledeči gg.: Benko Josip, narodni poslanec, 250 din; »Karitas« 150 din; Županek 50 din; Kerec Franc 50 din; nimenovan učitelj 50 din; iz Francije Gomboši (šalamenci) 50 din; Bencak-Zöck-Broder 50 din; Kološa (šalamenci) 20 din; Pečak 20 din; Zelko

PRI KASLJU

IN
HRIPAVOSTI

Tussipect
„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah. —
Velika stekleni-
ca 40 din —
mala steklenica
25 din.

Odobr. Min. soc. pol. in nar. zdr. S. Br. 26853/21. X. 1937

Peter 50 din — skupno 740 din. Bog plačaj! Posnemajte! Dijaški zavod Martinišče nam je tudi črtal dolg 130 din. Darovi naj se pošiljajo Prosvetnemu društvu ali župnijskemu uradu.

Sv. Sebeščan. Še par besed o naši loteriji. Poslali smo deset srečk tudi vsakemu g. duhovniku v Prekmurju in vsakemu društvu, oziroma župniji 125 ali 250 srečk, pač z ozirom na velikost župnije. Devet gg. duhovnikov ni vzelo niti ene srečke in nam jih seveda tudi niso vrnil. Od teh najbrž še dobimo po 40 din ali pa vsaj srečke nazaj. Isto se nam je godilo tudi po ostali Sloveniji. Med 20 župnijami v Prekmurju sta edino Pertoča in Sv. Benedikt, ki nista vzeli niti ene srečke. Ne krivimo ljudi, ampak tiste, katerim smo poslali srečke. Več primerov smo imeli, da so nam društva srečke odklonila, pa so nam pozneje drugi prodali po 50 ali še več srečk. N. pr.: društvo v Beltincih je prevzelo le par srečk, druge nam je takoj vrnilo. Naknadno smo poslali v to župnijo privatnikom srečke in so

Srebrni zaklad sredi mesta

Ko so v Stockholmu kopali v kleti neke hiše v starem delu mesta, so delavci zadeli na zaboj, ki je bil poln srebrnikov, med katerimi pa sta bili tudi dve bakreni skodelici, v njima pa polno srebrnega posodja in orodja. Ves srebrni zaklad je tehtal nad 200 kilogramov. Med srebrnimi posodami je tudi samovar za čaj, na katerem je vdolbena letnica 1707, dalje velikanška ovalna skleda v tako zvanem nürnberskem slogu ter več manjših skodelic, velikih srebrnih žlic in žliček ter tudi nožev in vilic. Srebrnikov je nekako 18.000 kosov. Na dan je bil prirejen ostanek stare listine, katere pa še niso mogli prebrati ter tudi

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklih in sedanjih dob

Pri kateremkoli kmetu je poginilo svinjce, se je že pojavila pri njem žandarska patrulja ter konjederer z dvema pomagačema. Neusmiljeno so pobili vse in tudi povsem zdrave svinjske rilce. Ubite živali so stehali, naložili na voz in so jih odpeljali bogznajkam. Orožniki so zagotavljali obupane kmetiče, da jim bo plačala državna blagajna zaplenjeno svinjsko blago po dnevni ceni.

Brezobzirno pobijanje kmečkih svinj je rodilo največjo nejevoljo. Ljudje so ovajali oblasti drug drugega in radi tega so imele pobijalske komisije polne roke dela. Zelo redki so bili oni poljanci, ki so bili obvarovani kužne bolezni in šintarskega obiska, kakor so prekrstili kmetje oblastne pokončevalce svinjske kuge.

Med srečnimi, ki je bil obvarovan pred kužnim udarcem, je bil tudi Potočnikov Gašper. Kuga mu ni izpraznila svinjaka in ravno to ni bilo povolji sosesi. Dolžila ga je, da je zakopal v noči na skrivaj poginule svinje. Z zemljo prikrito blago je nado-

4 mestil z na Hrvaškem kupljenimi svinjami, da se je lahko izkazal s staležem, kakor ga je imela zabeleženega oblast.

Pri razsajanju kužne bolezni so zavistneži nekako pozabili na razmah Potočnikovega imetja. Nobeden ni več govoril, kako in zakaj se je povzpел Gašper med imovitejše. Kar preko noči je prepodila prvo nevoščljivost druga: zakaj bi bil ravno Potočnik obvarovan pred strašno nadlogo, katera je tepla skoro vse druge in jim ugonabljal težko pridobljen in nezaten špeharski dobiček.

Namigovanja in očitne govorice o ponočnem pokopavanju na kugi poginulih svinj na Potočnikovi ogradi so se priplazile tudi do žandarskih ušes. Lepa jutra na vse zgodaj je prejel Potočnik šintarski obisk.

Pregled njegovih svinj, svinjakov in ograje, katera bi naj prikrivala na skrivnem pokopana svinjska trupla, je pokazal ravno asprotno, kakor so se glasile ovadbe. V a ssumenjenja so se razletela v škodoželjno ovaduščo brez najmanjše podlage. Potočniku je pač priznala svinjska kuga. Vse drugo, česar so ga dolžili sosažani, je bila nudobna izmišljotina.

DOSEVAJ SO IZSLE SLEDEČE KNJ- ŽI TE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljska knjiga	5 din
2. Kako si sam izračunam davek	4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)	
4. Predpisi o cestah in prometu na njih	14 din
5. Zakon o volitvah naodnih poslancev	8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah	5 din
7. Koliko sme odvetnik računati	5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetov dolgov	5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah	5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev	5 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« do-
bijo knjižice za polovično ceno.

nam jih prodali 75; skoraj isti primer je bil v Lendavi. Srečke so nam odklonili tudi naši ljudje, ki nimajo družin, pač pa nabranega veliko ljudskega denarja. Naj se ne čuti nihče užaljenega, to pišemo samo zato, da ne bo nihče stavljal velikih upov v prav nikogar. Zapisnik, oziroma seznam naših dobrotnikov je vsakemu na vpogled. — Občinska pisarna se preseli v hišo g. Zbka Ludovika, posestnika in trgovca. Tako je sklenil občinski odbor na seji, ki jo je vodil okrajni glavar g. dr. Bratina. S tem je huda borba končana. Daj Bog, da bi se duhovi pomirili in da bi prišlo do medsebojne ljubezni!

Srednja Bistrica. Nenadoma nas je 21. januarja zapustila v cvetu svojih let 12letna Vagnerjeva Agica. Prijubijeno deklico so spremili na zadnji poti njeni učitelji, součenci in součenke v polnem številu. Tudi drugih ljudi je bilo veliko navzočih, tako da je bil pogreb res veličasten. Dobri Agici naj bo zemlja lahka! Vi pa, dobri oče, zvesti sotrudnik našega katoliškega časopisa; draga mama in sestra, potolažite se v Gospodu!

Dolnja Bistrica. V ponedeljek 24. januarja je našel osemletni Danek prezgodnjo smrt pod ledom globokega jarka. Ko se je namreč vračal

po bližnjici iz šole, se mu je nenadoma vdri led pod nogami in Danek je izginil pod njim. Malemu dečku so njegovi učitelji in součenci priredili ganljiv pogreb.

Sezonski delavci. Kakor izgleda, bo letos odšlo iz Prekmurja vse, kar je za delo sposobno. Veseli nas, da je za naše delavstvo odprta pot v Nemčijo in Francijo, vendar pa bi morali iti tudi tu do gotove mize. Plače so dobre, posebno v Nemčiji, kjer se zasluži v dobrih mestih tudi 1000 din mesečno ali še več. In ta pohlep po denarju našim ljudem ne da miru, posebno na Goričkem. Mladina, 15—16 let stara, sili v svet in če jo vprašaš, zakaj, dobiš odgovor: Ker tudi drugi gredo. Torej če gre en potreben, pa jih gre tudi deset nepotrebnih. Ker je v Nemčiji letos dosti mest na razpolago, bodo ostali doma le šolski otroci in starši. Mladina odide in je v svetu brez nadzorstva. Strašne reči človek lahko zve, če se le malo zanima za življenje naših sezoncev. Tujega jezika ne razumejo, k službi božji ne hodijo in to ali radi dela ali radi daljave do cerkve, saj je v Nemčiji večina luteranskih cerkva. Versko življenje peša, moralno mladina pada, kar je končno tudi razumljivo. Seveda se vsi ne smejo obsoditi. In starši na to dosti ne gledajo, glavno jim je, da njihova mlada hčerka prinese domov nekaj jurčkov. V cerkvah na Goričkem lahko gledate fašenke. Revna dekleta pridejo iz tujine domov z bubi-frizuro, s kločki in nališpane, da ne ve več, ali bi ji rekel milostljiva ali še kaj višjega. Nekatera dekleta gredo v tujino samo radi obleke in preostali. Marsikateri postane v tujini nesrečna za vse življenje. Je to naše izseljevanje že neke vrste bolezen. Da se doma pri gospodarstvu ne more vse v redu opraviti, je razumljivo, ko najboljše delovne moči odidejo in so doma le pozimi. Pa so čudni ti naši sezonci. Ko se v jeseni vračajo, zatrjujejo, da ne bodo več šli, a komaj mine božič, so že nestrpní, kakor ptice selivke. Po našem mnenju naj mladina pred 20 let ne bi šla v svet, kajti kakor skušnja uč, taka mladina najlažje propade. To velja posebno za take, ki imajo doma dovolj dela in jela. Ali morda nimam prav?

Nebesni pojav smo videli seveda tudi pri nas v Slovenaki krajini. Ljudje so se prestrašili in so govorili in še govorijo marsikaj. Nekateri so

tudi mislili na požar. Pa ti ne verjamejo, če jim razlagaš ta naravni pojav. Pravijo, da je to sigurno znamenje za vojno ali celo za konec sveta. Da so že madžarski vojaki na meji itd. itd. Ne vem, ali iz šale, ali česa drugega celo po Goričkem govorijo, da so imeli na Tišini baje celo sv. mašo med tem pojavom, ker so mislili, da bo vesoljna sodba. To si je gotovo izmisli la gorička hudomušnost. Ljudje, bodite pametni in se ne razburjajte; to je čisto naraven nebesni pojav

Naši rajni

Marenberg. V soboto na vse zgodaj se je zglašil pri g. šolskem upravitelju Božidarju Tomažiču angel smrti in vzel s seboj nedolžno dušo njegove edine hčerke, mlade trpinke Majde. Ja jo popelje na kraj večne sreče. V ponedeljek 24. januarja pa so žalostno peli zvonovi, ko smo njeno truplo spremljali k zadnjemu počitku. Ob grobu nepozabne sta se poslovila od nje šolarce v imenu šolske mladine in g. katehet. Izredno lepa udeležba je pokazala, kako občani sožalujejo in sočustvujejo z razžaloščeno obitelji. — Srečna Majdica, tebi pa kličemo: Na svidenje! — Po svoje plačilo sta šla v tem letu tudi še Lovrenc Strasser, priden in zanesljiv delavec, v 80. letu svojega življenja, in občinska reva Ana Uličnik, roj. Rešek. Naj počivata v miru!

Jazenica. Proti koncu lanskega leta smo položili v hladni grob mladenko Terezijo Dajčman iz Poličke vasi. Bila je od mladih let pošteno dekle in naročnica dobrih krščanskih listov. Z največjo vestnostjo je izvrševala svoje krščanske dolžnosti. Naj v miru počiva!

Sv. Jurij v Slov. goricih. Umrl je slikarski pomočnik Milan iz rodbine Zeletinger-Fuks. Dosegel je komaj starost 26 let. Bil je vesten in delaven v svojem poklicu ter ob skromnem življenju zbiral prihranke, da si v letošnjem letu ustanovi svoj lasten dom. Njegovega pogreba sta se poleg domače gasilske čete udeležili tudi gasilski četi iz Sv. Jakoba in Sv. Ane v Slov. goricih. — Dragi Milan, počivaj v miru! Preostali naš sožalje!

Slučajno odkritje

Med resnično natančnim pregledovanjem Potočnikovih svinjakov je opazil eden od orožnikov čisto slučajno na zastrtem oknu štibela stojalo s fotografičnimi ploščami. Domači so bili vsi krog komisije. Žandar je jemal nemoteno s stojala eno ploščo za drugo, jo podržal proti luči in se je čudil vidno steklu zaupanim slikam, katerih je bilo več.

Ko je že zaključila komisija oblastni pregled in je naročil Potočnik za gospode prigrizek, se orožnik še vedno ni ganil od okna izbice. Poklical je ostale tri tovariše z dvorišča in jim zapovedal, naj ne pustijo nikogar ven in ne noter. Nehote je odkril nekaj, kar je za oblast večjega pomena kakor pobijanje in uničevanje svinjske kuge po vsem Dravskem polju.

Nenaden nastop orožništva je pretresel do hipne obledelice na obrazu gospodarja Gašperja in starejšega sina Jožeta. Obstala sta kakor pribita, spogledala sta se in znala, da se je zasukala ovadba iz zavisti sosedov nenadoma v čisto drugo in za vso hišo porazno smer.

Žandar ob oknu je prenehal z ogledovanjem plošč. Krenil je v vežo in hotel v čumnato, ki je bila zaklenjena. Udar s puškinim konitom je omajal zapah.

Oko postave je presodilo z enim pogledom po sobici, da je odkrita ter razkrinkana ponarejevalnica desetakov s pomočjo fotografičnih plošč.

K pregledu odkritja povabljeni stražmojster je ukazal ukleniti očeta in sina. Orožniki so se lotili hišne preiskave. Brez posebnega truda so našli ter zaplenili mnogo več, kakor so prvotno domnevali. V dobro zaklenjeni hrastovi manjši škrinji pod posteljo so bili celi šopi napol izdelanih desetakov ter bankovcev po petdeset goldinarjev, zaloga fotografičnih plošč, papir, razne kemikalije in dva aparata za fotografiranje.

Pri takem in toliko obsežnem odkritju bi bilo vsako zanikanje krivde zaman. Na licu mesta sestavljen zapisnik je vseboval skesano priznanje očeta in sina, ki pa sta oba zamolčala ime učitelja ter mojstra, Andreja Hvaleca iz Leskovca. Očividno je bilo, da je moral nekdo starejši izvežbati v toliki spretosti nadvse težavnega ter zmotanega potvarjanja s fotografičnimi ploščami 19 letnega kmečkega fanta, čeravno je bil zelo brihten.

Žandarji so zaslišali nekatere sosede. Koj so imeli v mreži še tretjo in najtežjo ščuko — Haložana Hvaleca.

(Dalje sledi)

ne vedo, ali se nanaša na izkopani zaklad ali ne. O tem zakladu za sedaj vedo le toliko, da je bil nekda lastnina bogatega stockholmskega meščana Janeza Frederika Lohe. Kako je potem ta zaklad prišel v klet njegove hiše, pa še ne vedo. Zaklad so oddali sedaj državnemu zgodovinskemu muzeju v Stockholmu.

250 metrov pod morje so se spustili potapljači z italijanske potapljaške ladje »Titanic« v pristanišču Speciji. Največja globina, ki so jo potapljači dosedaj dosegli, je bila 150 metrov.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.